

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	17.02.2026, Viljandi
Koostaja ametinimetuse ja nimi:	abiprokurör Kristiina Uus
Ametiasutuse nimi:	Lõuna Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	25284000158
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 423 lg 1
Kahtlustatava nimi, isikukood:	XXXXX XXXX, ik xxxxxxxxxxxx
Kuriteo toimepanemise aeg:	29.10.2024

Kriminaalasjas toimetati menetlust KarS § 423 lg 1 järgi. Menetluse käigus tuvastati, et xxxxx xxxx juhtides 29.10.2024 kella 12.05 ajal xxxxxxxx linnas xxxx mnt xx juures mootorsõidukit xxxxx xxxxxx reg. nr xxxxxx, ei olnud piisavalt hoolas ja tähelepanelik ning ei veendunud enne manöövri alustamist selle ohutuses ning sooritades parempööret xxxx mnt xx ja xx majade vahelisele õuealateele, sõitis ette peatusest välja sõitvale ühissõidukile xxx reg. nr xxxxxx. Ühissõiduki juht oli sunnitud kokkupõrke vältimiseks järsult pidurdama, mistõttu bussis püsti seisev reisija xxxxxx xxxxxxxxx kukkus. xxxxx xxxx, mootorsõidukijuhina, põhjustas liiklusnõuete rikkumisega ettevaatamatusest xxxxxx xxxxxxxxxxxx õlavarreluu proksimaalse [üla]otsa murru õlaliigese osalise nihestusega ja sääre luude proksimaalse [üla]otsa murru. xxxxxx xxxxxxxxxxxx tekitatud vigastused ei ole eluohtlikud, kuid põhjustavad tervisekahjustuse, mis kestab vähemalt neli kuud.

Oma tegevusega rikkus xxxxx xxxx liiklusseaduse (edaspidi LS) § LS § 16 lg 1 nõudeid, mille kohaselt peab liikleja olema viisakas ja arvestama teiste liiklejatega ning oma käitumises hoiduma kõigest, mis võib takistada liiklust, ohustada või kahjustada inimesi, vara või keskkonda, samuti peab liikleja täitma liikluskorraldusvahendi nõuet; LS § 37 lg 4 nõudeid, mille kohaselt asulateel, kus suurim lubatud kiirus on kuni 50 kilomeetrit tunnis, peab juht andma teed tähistatud peatusest välja sõitvale D-kategooria ühissõidukile.

Arvestades toime pandud tegu, kahtlustatava isikut ja ka õiguskorra kaitsmise huvisid, leiab prokurör, et kriminaalmenetlus on võimalik lõpetada KrMS § 202 sätete kohaldamisega. KrMS § 6 sätestatud kriminaalmenetluse alustamine kohustus ei sea obligatoorseks süüdimõistva kohtuotsuse taotlemist. Kriminaalmenetlus on võimalik lõpetada otstarbekuse kaalutlusel KrMS § 202 kohaldamisega. Ka sellisel viisil kriminaalmenetluse lõpetamise eelduseks on teo karistatavuse üldiste eelduste (süüteo koosseis, õigusvastasus, süü) tuvastamine kahtlustatava käitumises.

Kahtlustatava toimepandud kuritegu on tõendatud 14.11.2024 asitõendi vaatlusprotokolli, ühissõidukit juhtinud tunnistaja xxxx xxxxxxxxxxx ülekuulamise protokolliga ning kannatanu xxxxxx xxxxxxxx väärteomenetluses tunnistajana ülekuulamise protokolliga. Kannatanule tekkinud raskeid tervisekahjustusi tõendab isiku kohtuarstliku ekspertiisi akt. Lisaks tunnistab oma süüd kahtlustatavana ülekuulamisel xxxxx xxxx ise. Seega on prokuröri hinnangul süüteo koosseis, teo õigusvastasus ja süü tuvastatud ehk üks formaalsetest KrMS § 202 kohaldamise eeldustest täidetud.

Teiseks tuleb KrMS § 202 kohaldamise kaalumisel hinnata toimepanija süü suurust talle etteheidetavas teos, samuti tekitatud kahju liiki ja suurust, aga ka seadusandja poolt sätestatud sanktsioonimäär (väiksem sanktsioonimäär viitab väiksemal süüle). KarS § 423 lg 1 puhul on tegemist teise astme kuriteoga, mille toimepanemise eest on seadusandja näinud ette rahalise karistuse või kuni 3-aastase vangistuse. Kuna seadusandja on selle kuriteo eest ette näinud ka rahalise karistuse, on seadusandja arvates tegemist kuriteoga, mille toimepannuna võib isiku süüd pidada väikseks.

KarS § 423 lg 1 järgi kvalifitseeritav kuritegu on tagajärjedelikt, mille puhul tuleb süü suuruse hindamisel eelkõige vaadata, kui raske tagajärje isik oma teoga tekitas. KarS § 423 lg 1 näeb tagajärjena ette kaks alternatiivi: raske tervisekahjustus või surm. Seega on raske tervisekahjustuse tekitamine kahest alternatiivsest tagajärjest kergem. Karistusseadustikus on raske tervisekahjustus defineeritud KarS §-s 118. Nimelt on seal loetletud erinevad alternatiivid, mille puhul peetakse tervisekahjustust raskeks. xxxxx xxxx põhjustas kannatanu xxxxxx xxxxxxxxxxxx õlavarreluu proksimaalse [üla]otsa murru õlaliigese osalise nihestusega ja sääre luude proksimaalse [üla]otsa murru. Siinkohal saaks süüd suuremaks pidada juhul, kui tekitatud vigastused oluks eluohtlikud. Isiku kohtuarstliku ekspertiisi käigus leidis ekspert, et need tervisekahjustused ei ole eluohtlikud. Küll aga kestavad xxxxxx xxxxxxxxxxxx tekitatud tervisekahjustused vähemalt neli kuud. Seega, kuigi xxxxx xxxx põhjustas xxxxxx xxxxxxxxxxxx raske tervisekahjustuse, siis arvestades KarS § 423 lg 1 koosseisu arvestades, on saabunud tagajärg võimalikke alternatiivseid tagajärgi silmas pidades väiksema süü kasuks rääkiv.

Lisaks tuleb süü hindamisel vaadata subjektiivset külge. KarS § 423 lg 1 on ettevaatamatusdelikt. KarS § 18 lg 1 järgi on ettevaatamatus kergemeelsus ja hooletus. xxxxx xxxx on väärtemenetluses menetlusaluse isikuna andnud ütlusi selle kohta, et ei mäleta kahtlustuses kirjeldatud sündmust ning sellest, et ta on bussile ette keeranud, sai ta alles hiljem politseilt teada. Ka peale teada saamist ei meenunud talle sellist sündmust. Lisaks märkis ta, et meelega ta kindlasti liinibussile ette keeranud ei ole. Nii on ta kahtlustuses kirjeldatud teo toime pannud hooletusest, sest tegu toime pannes ei teadnud ta süüteo koosseisule vastava asjaolu esinemist, kuid kui ta oleks olnud tähelepanelik ja kohusetundlik, siis oleks ta pidanud nägema, et bussitaskus olev liinibuss on andnud suunatule ning asunud taskust välja sõitma ja ta oleks seepeale bussile teed andnud. Hooletus on kergemeelsusega võrreldes kergem ettevaatamatuse liik, mistõttu vähendab seegi asjaolu xxxxx xxxxx süüd. Veel tuleb arvesse võtta KarS §-des 57 ja 58 karistust kergendavate ja raskendavate asjaolude esinemist. Ühtegi karistust raskendavat asjaolu ei esine, küll aga esineb KarS § 57 lg 1 p 3 sätestatud puhtsüdamlik kahetsus. Lisaks on xxxxx xxxx valmis kannatanule tekitatud kahju hüvitama ning seda ka osas, mida kindlustus kannatanule ei hüvitanud. Nii saab näha ka KarS § 57 lg 1 p 2 esinemist. Samuti on ta väljendanud soovi kannatanu ees vabandada. Kuna kannatanu on aga xxxxx xxxxx jaoks võõras inimene, siis ei ole olnud tal võimalik seda enne kriminaalasja prokuratuuri jõudmist teha. Kokkuvõtteks saabki järeldada, et täidetud on ka KrMS § 202 teine eeldus, et xxxxx xxxxx süü ei ole suur.

Kolmandaks – KrMS § 202 seab menetluse lõpetamise tingimuseks ka avaliku menetlushuvi puudumise. Prokurör on seisukohal, et süü suurus ning avalik menetlushuvi on teineteisega väga lähedalt seotud. Iga konkreetse juhtumi puhul on oluline eraldi kaaluda, kas kriminaalmenetluse jätkamisest on võimalik loobuda, arvestades teo toimepanija süü suurust ning ka üld- ja eripreventiivseid kaalutlusi.

Eripreventiivsetel kaalutlustel pole prokuröri hinnangul kahtlustatava kriminaalkorras karistamine vajalik, kuivõrd tema teoelne ega -järgne käitumine ei anna alust arvata, et ta võiks jätkata kuritegude toimepanemist või mitte käituda õiguskäitlusele. xxxxx xxxxx pole kunagi kriminaal- ega väärtekorras karistatud. Nii on ta seni elanud igati eeskujulikkuna ja

seaduskuulekat elu. Ka oma ütlustes on ta väljendanud, et ta on korralik liikleja ja kiirust ei ületa, juhtimise ajal ta kõrvaliste tegevustega ei tegele. See on tema jaoks esimene liiklusalane õigusrikkumine. Viimaks peab prokurör oluliseks märkida, et xxxxx xxxx ise oli 2023. aastal liiklusõnnetuses, milles sai tema tervisekahjustuse ja mis lõi tal hiljem välja. Selle vigastuse tõttu viibis ta alates 2025. aasta kevadest pea 10 kuud haiguslehel ja asus tööle tagasi alles käesoleva aasta veebruaris. Nii on ta igati teadlik ja mõistev kannatanu olukorra suhtes. Samas oli seetõttu vähenenud tema sissetulek.

Kokkuvõttes leiab prokurör, et kuna kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu, kahtlustatava süü ei ole suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi ja KarS § 56 lg 1 sätestatud üld- ja eripreventsiooni eesmärgid on võimalik saavutada kahtlustatavat kriminaalvastutusele võtmata, saab käesolevas kriminaalasjas kohaldada KrMS § 202 sätteid ning kriminaalasi lõpetada.

KrMS § 202 lg 7 kohaselt võib KrMS § 202 lõigetes 1 ja 2 sätestatud alustel kriminaalmenetluse lõpetada ja kohustused määrata prokuratuur, kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse. KarS § 423 lg 1 näeb karistusena ette rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistuse. Seega võib prokuratuur antud juhul kriminaalasjas menetluse lõpetada.

Eeltoodu alusel ja juhindudes KrMS § 202 lg-st 7 ja §-st 206, prokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 25284000158 menetlus.
2. KrMS § 202 lg 2 p 1 alusel kohustada xxxxx xxxxx.
 - 2.1. tasuma kohtuarstliku ekspertiisi (ekspertiisiakt nr 25E-AOI00005-01) kulu **155 eurot** hiljemalt **17.03.2026**.
 - 2.2. hüvitama kannatanu xxxxxx xxxxxxxxxxxx kuriteoga tekitatud kahju **2000 eurot** (EExxxxxxxxxxxxxxxxxx Swedbank) hiljemalt **17.03.2026**. Maksekorralduse kinnitus tuleb edastada prokuratuurile e-maili aadressile kerli.joala@prokuratuur.ee hiljemalt **17.03.2026**.

Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustusi, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.

3. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata kannatanu xxxxxx xxxxxxxxxxxx (xxxx mnt xxx-xx, xxxxxxxx linn).
4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: tõkendit ei ole kohaldatud.
5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: DVD-plaat koos liinibussi turvakaamera salvestisega jättes KrMS § 126 lg 3 p 1 alusel kriminaalasja materjalide juurde.
6. Andmekogus ABIS ja riiklikus süüteomenetluse biomeetriaregistris sisalduvate andmete kustutamine: ei ole.

7. Kriminaalmenetluse kulud: KrMS § 175 lg 1 p 3 alusel kohtuarstliku ekspertiisi (ekspertiisiakt nr 25E-AOI00005-01) kulu 155 eurot.
8. Kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia on kahtlustatavale määruse allkirjastamise hetkel prokuratuuris üle antud.
9. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Lõuna Ringkonnaprokuratuuris (Posti 22, Viljandi linn).
10. Kannatanul on õigus KrMS § 207 lõike 3 alusel esitada kaebus Riigiprokuratuurile põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul.

Kristiina Uus
abiprokurör

Olen kohustustega nõus.
xxxxx xxxx 17.02.2026